

ԱՐԵՎՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ (ԽՈՐՀՐԱՐԱՆԻ) ԻՐԱԽԱԲԱՆԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ
ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

**Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութեան պետական կառոյցներէն հեռացուած
այլախոհներու մասին**

Վերջին ժամանակներուն Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութեան պետական կառոյցներէն ներս տեղի ունեցան իրադարձութիւններ:

31 Մայիս 2017-ին Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութեան Նախագահ՝ Արմենակ Արքահամեանը, Նախագահական հրամանագիր թիւ 42-ով⁽¹⁾ ընդունեցաւ նախկին վարչապետ Տիգրան Փաշապեգեանի հրաժարականը⁽²⁾:

Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութեան կողմէ՝ 24 Յունիս 2016-ին Սեւրի դաշնագրի վաւերացումէն ի վեր նախկին վարչապետը, ԱՀՀ ԱԺ նախկին նախագահ՝ Արմեն Տէր-սարգսեանը եւ մի քանի այլ պատգամաւորներ սկսեցին բացայայտ կերպով հակադրուիլ Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութեան պետական կառոյցներու ողջ աշխատանքներու գործընթացին, նոյնիսկ բացայայտօրէն փորձելով անոնք խոչընդոտել եւ ճնշման տաք դնել պատգամաւորներուն տարբեր ձեւերով:

Արեւմտեան Հայաստանի իրաւունքներուն նկատմամբ ազգային ռամգավարական եւ գաղափարախօսական տարբերութիւնները արդէն սկսած էին խորանալ: Այլախոհները՝ Փաշապեգեան/Տէր-Սարգսեան, այլեւս կորսնցուցած էին իրենց քաղաքական շեղումները թաքցնելու կարողութիւնը, եւ իրենց առջեւ կը մնար միայն երթալ դաւադրութեան ճանապարհով, այն՝ ինչի համար ալ պէտք էին ԱՀՀ Նախագահ Արմենակ Արքահամեանի անձը դարձնելու շարք մը անհիմն եւ կեղծիքով հիւսուած բամբասանքներու թիրախը, այն յոյսով որ կը կարենան պետական համակարգի մեր ընկերներուն սիրաշահիլ եւ ենթարկել իրենց նենք եւ ապագային դաւադրութեան նպատակներուն:

Յատկապէս ԱԺ պատգամաւորները որոնք անտեղեակ են ներքին գաղափարախօսութեան քննարկումներէն՝ շնորհիւ Արմեն Տէր-Սարգսեանի մենատիրական աշխատելակերպին, ով ԱԺ-ն կրճատած էր իր անձով ու իր անձին կոյրօրէն հետեւող քանի մը հոգիով:

Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութեան պետական կառոյցներուն եւ այլախոհներուն միջեւ գաղափարախօսական եւ ռամգավարական հիմնական տարբերութիւնները կը կայանան հետեւեալ հիմնախնդիրներուն շուրջ.

(1) http://www.western-armenia.eu/stat.gov.wa/arm/2017/Hramanaqir_N42-Vartchabedi_Hrajaragan-31.05.2017.pdf

(2) http://www.western-armenia.eu/stat.gov.wa/arm/2017/Hrajaragan_namag_Vartchabed_Tigran_Pashabeyan-10.01.2017.pdf

ա. Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութիւնն ունի յստակ իրաւական հիմքեր՝ հաստատուած միջազգային որոշումներով, դաշնագիրներով եւ հռչակագիրներով, որոնց հիմքերն են.

- Ռուսաստանի դէկրետը Արեւմտեան (Թրքա) Հայաստանի անկախութեան մասին
- Վերսայլի եւ Սան Ռեմոյի որոշումները Հայկական պետութեան *de facto* եւ *de jure* անկախութեան միջազգային ճանաչումներուն մասին
- Սեւրի խաղաղութեան դաշնագիրը եւ ԱՄՆ նախագահ Ուիլսոնի իրաւաբար վճիռը
- Կիլիկիոյ անկախութեան Հռչակագիրը
- ՄԱԿ-ի Հռչակագիրը մարդկանց իրաւունքներուն մասին
- ՄԱԿ-ի Հռչակագիրը բնիկ ժողովուրդներու իրաւունքներուն մասին

Մինչ այլախոհներուն համար միակ իսկական եւ արմատական հիմքն է Ալեքսանտրապոլի պայմանագիրը. մնացածները երկրորդական են, եւ իրենք պէտք է նպաստեն ի շահ Ալեքսանտրապոլին եւ ոչ թէ Արեւմտեան Հայաստանի իրաւունքներու իսկական տէրերուն՝ ԱՀ ժողովուրդին:

բ. Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութիւնը իր լիարժէք, իսկական ու միջազգային ճանաչում ունեցող անկախութիւնը Օսմանեան կայսրութենէն՝ ստացաւ Ռուսաստանի Արեւմտեան (Թրքա) Հայաստանի անկախութեան մասին դէկրետով 29 Դեկտեմբեր 1917-ին, եւ 19 Յունուար 1920-ին Վերսայլի խաղաղութեան համաժողովին կողմէ յայտարարուած *de facto* անկախութեան ճանաչումով:

Իսկ այլախոհներու սրտին հարազատ «անկախութիւնը» կը մնայ 1918-ի Մայիսի 28-ը, որ ընդամենը պայմանաւորութիւն էր ՀՅԴ կուսակցութեան եւ Աթաթիւրքի ազգային շարժումին միջեւ արանց որեւէ միջազգային ճանաչումի մը:

Իսկ 1918-ի Մայիսի 28-ի «անկախութիւնը» հասկցողութիւնը կը նշանակէր անկախանալ ամփոփջական ՀԱՅԱՍՏԱՆ-էն եւ ոչ թէ Օսմանեան կայսրութենէն:

գ. Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութիւնը իր արտաքին քաղաքականութիւնը կը մշակէ աշխարհի բոլոր պետութիւններուն հետ հաւասար յարաբերութիւններու եւ երկխօսութիւններու միջոցաւ, մինչ այլախոհները կտրուկ դէմ էին այդ ռազմավարութեան:

դ. Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութիւնը աշխարհով մէկ տարածուած գաղթածախներուն մէջ ապրող տարագիր Հայ ազգի զաւակները կը համարէ Արեւմտեան Հայաստանի իսկական եւ լիարժէք տէրերը՝ ԱՀ-ի մէջ ապրող իրենց հարազատներուն հետ միասին, եւ կը ձգտի անմիջական յարաբերութիւններ ստեղծել եւ զարգացնել բոլորին հետ, ընծայելով ԱՀՀ քաղաքացիութեան կարգավիճակը, ապա անոնց ընդգրկելով մեր աշխատանքներու տարբեր ոլորտներուն մէջ՝ ձեռք ձեռքի հասնելու համար մեր հայրենիքի ազատագրման եւ հզօրացման սրբազան նպատակին:

Մինչ այլախոհները կտրուկ կը մերժեն նախ՝ ընդունիլ որ տարագիր Հայկական համայնքները Արեւմտեան Հաստտանի լիարժէք ժողովուրդն են, ապա կը թերագնահատեն Հայկական համայնքներուն հետ համագործակցութեան անհրաժեշտութիւնն ու կարեւորութիւնը:

Այս բոլոր ազգային ռազմավարական հիմնական տարբերությունները երկար ժամանակ այլախոհները թաքուն կերպով կը փորձէին ներառնել եւ պարտադրել Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութեան պետական կառոյցներէն ներս զանազան ձեւերով եւ միջոցներով:

Այս բոլորը ԱՀՀ կառավարութեան կողմէ բացայայտուելէ եւ առաջքը առնելէ ետք, այլախոհները չ'ունեցան նուազագոյն խիզախութիւնը բաց ճակատով խօսելու խնդիրներու իսկական բնոյթին մասին, ու անճառակ մնալով նախընտրեցին շարունակել սուտն ու կեղծիքը՝ հարցերը փորձելով դարձնել անհատի խնդիր, կատարեցին իրենց ամենաձախորդ քայլը՝ գումարելով իրաւականօրէն անվաւեր եւ սահմանադրութեան յօդուածներու բացայայտ խախտում համարուող այսպէս կոչուած «ԱԺ նստաշրջան» ուր ներկայ էին մարդիկ՝ որոնք առաջին անգամ ըլլալով նեկայացուցեցան որպէս ԱՀՀ ԱԺ-ի պատգամաւորներ, մինչ անոնք ո՛չ պատգամաւորներ էին եւ ո՛չ իսկ ԱՀՀ քաղաքացիներ:

Այս բոլոր անիրաւ եւ անվաւեր գործողութիւններուն մասին մանրամասնեցինք մեր Յունիս 13-ի հաղորդագրութեան մէջ:

Որոշեցինք սոյն յայտարարութիւնը լոյս բերել՝ երբ վերջին օրերուն ստացանք բազմաթիւ դիմումներ ԱՀՀ ԱԺ շատ մը պատգամաւորներէ, որոնք մասնակցած էին Յունիսի 11-ին 2017թ.-ին գումարուած անջատողական կոչեր բարձրաձայնած այլախոհներու անվաւեր նիստին, յայտնելով թէ իրենք հնարաւորութիւնը չեն ունեցած ճիշտ կողմնորոշում ընդունելու եւ թէ դէպքերը հապճեպ կերպով տեղի ունեցան, հետեւաբար հարց տուին պետական կառոյցներու շարքերը վերադառնալու հնարաւորութեան մասին:

Գիտակցելով որ Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութիւնը իր պետական, ազգային, քաղաքական եւ բոլոր այլ գործունէութիւնները կը շարունակէ բարձր թափով եւ եռանդով: ԱՀ Ազգային խորհուրդը, ԱՀ կառավարութիւնն ու Ազգային ժողովը, ԱՀՀ զինեալ ուժերը, նաեւ միջազգային կարոյցներու մօտ ԱՀՀ պաշտօնական ներկայացուցիչները եւ լիազօրուած դեսպաններն ու հիւպատոսները, ինչպէս ԱՀՀ պաշտօնական հեռուստացոյցը եւ բոլոր պաշտօնական կայքերը, օրնիբուն կ'աշխատին ըստ ԱՀՀ սահմանադրութեան եւ ԱՀ ու ԱՀ ժողովուրդի իրաւունքներու իրականացման սրբազան նպատակի ուղիով, մինչ աշխարհատարած տարագիր հայկական համայնքները եւ իր մտաւորականութիւնը կ'աջակցին ԱՀՀ պետական կառոյցներուն:

Այս բոլորով հանդերձ, Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութիւնը, այն բոլոր ապակողմնորոշուած եւ կեղծիքի ու դաւադրութեան զոհը դարձած գործընկերներու դիմումներուն կը պատասխանէ հետեւեալով.

Լիովին տեղեակ ըլլալով նշուած Յունիսի 11-ին 2017թ. տեղի ունեցած անվաւեր նիստի բոլոր անցուղարձերու մանրամասնութիւններու մասին,

Նկատի ունենալով այլախոհներուն Փաշաբեգեան/Տեր-Սարգսեան անհատներու վերջին շրջանին ցուցաբերած աճաբարական «շնորքները»,

Եւ իմնալով որ այս ամէնը արդարօրէն արձանագրուելու են Հայ ժողովուրդի արդի պատմութեան էջերուն վրայ,

Կը յայտարարէ, առիթը ընծայել, դաւադիր արարքի խեղաթիւրիչ ազդեցութեան տակ մնացող ԱՀՀ պետական աշխատակիցերուն, վերադարձաւու ԱՀՀ պետական կառոյցներուն հետեւեալ պայմաններով.

ա. Ներկայանալ գրաւոր դիմումով յայտնելու իրենց վերադարձի ցանկութիւնը ԱՀՀ պետական կառոյցներու շարքերուն, նշելով նաեւ իրենց ապակողմնորոշման պայմանները:

բ. Դիմումի մէջ յստակօրէն նշել իրենց դիրքորոշումը 2016-ի Մայիս 9-ին ընդունուած ԱՀՀ սահմանադրութեան նկատմամբ:

գ. Դիմումը ներկայացնել մինչեւ Յուլիսի 22, 2017թ., իմանալով որ ընծայուած սոյն առիթը միակն է:

16.07.2017 թ.

**ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ (ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ) ԻՐԱՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ**

Աղվան ՏՈՆԱԿԱՆԵԱՆ
Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի (Խորհրդարանի)
Իրավաբանական Յանձնաժողովի Նախագահ՝

Արմենակ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ
Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութեան Նախագահ՝

stat.gov.wa@haybachdban.org